

# Πρακτικά θέματα: Περιοδοντική βλάβη στον κάτω δεύτερο γομφίο μετά από την αφαίρεση του εγκλείστου φρονιμίτη.



**Δεν υπάρχει** συμφωνία στη βιβλιογραφία σχετικά με τον κίνδυνο περιοδοντικής βλάβης του κάτω δεύτερου γομφίου μετά από την αφαίρεση του εγκλείστου φρονιμίτη. Οι εργασίες που αξιολογούν ακτινογραφικά και κλινικά τις περιοδοντικές βλάβες άπω του δεύτερου γομφίου (βάθος θυλάκων, επίπεδο πρόσφυσης, οστική απώλεια), καταλήγουν σε διαφορετικά ευρήματα τεκμηριώνοντας έτσι την αβεβαιότητα και τη μη προβλεψιμότητα σε αυτήν την πιθανή επιπλοκή.

**Άλλες εργασίες** καταλήγουν ότι αυτές οι βλάβες δεν είναι κλινικά σημαντικές (Richardson DT. και Dodson TB. 2005) και ότι βελτιώνονται σημαντικά μέσα στον πρώτο μετεγχειρητικό χρόνο (Montero J. και Mazzaglia G. 2011) ή και ότι οδηγούν σε αύξηση του οστού (Krausz AA. κσ. 2005) και άλλες ότι αυτές οι βλάβες μπορεί να είναι σημαντικές και να συσχετίζονται με την εγγύς απόκλιση του εγκλείστου, την ακτινογραφική παρουσία ακτινοδιαυγαστικής αλλοίωσης στην περιοχή, με την στοματική υγιεινή αλλά και την ηλικία (Kan KW. κσ. 2002, Kugelberg CF. 1990)...

**Ωστόσο υπάρχει** συμφωνία στο ότι η επιλογή χειρουργικού κρημνού (τύπου φακέλου, τριγώνου ή άλλων τροποποιημένων) δεν μπορεί να επηρεάσει την τελική μορφή της ενδεχόμενης περιοδοντικής βλάβης. Αναφέρεται ότι μπορεί να επηρεάσει θετικά στο αρχικό μετεγχειρητικό διάστημα (Kirtiloğlu T. κσ. 2007) αλλά όχι και στην τελική έκβαση, ένα χρόνο και περισσότερο μετά την αφαίρεση του εγκλείστου (Briguglio F. κσ. 2011, Chaves AJ κσ. 2008, Karaca I. κσ. 2007, Queen TA. κσ. 1985). Έχει περιγραφεί και προληπτική προεγχειρητική ορθοδοντική μετακίνηση του εγκλείστου ώστε να μετατραπεί η εξαγωγή του σε μη χειρουργική (Hirsch A. κσ. 2003).

**Είναι προφανές** ότι θα χρειαστούν και άλλες μελέτες, κυρίως προοπτικές και με

περισσότερες περιπτώσεις, τόσο για να εξεταστούν οι παράγοντες που συμβάλλουν στη εμφάνιση αυτής της επιπλοκής όσο και για την πρακτική της αντιμετώπιση. Για παράδειγμα, ο παράγοντας «χειρουργικοί χειρισμοί» - και ανεξαρτήτως επιλεγόμενου κρημνού - θα πρέπει επίσης να αξιολογηθεί. Τόσο από την πλευρά της έκτασης και του βάθους της επέμβασης που ενίοτε θα απαιτηθούν για την ασφαλή χειρουργική του εγκλείστου όσο και από την πλευρά της εμπειρίας.

Σε μια επόμενη ανάρτηση θα αναφερθούμε για το ίδιο κλινικό πρόβλημα στην άνω γνάθο.

## **BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

Chaves AJ, Nascimento LR, Costa ME, Franz-Montan M, Oliveira-Júnior PA, Groppo FC. *Effects of surgical removal of mandibular third molar on the periodontium of the second molar.* Int J Dent Hyg. 2008 May;6(2):123-8.

Briguglio F, Zenobio EG, Isola G, Briguglio R, Briguglio E, Farronato D, Shibli JA. *Complications in surgical removal of impacted mandibular third molars in relation to flap design: clinical and statistical evaluations.* Quintessence Int. 2011 Jun;42(6):445-53.

Hirsch A, Shteiman S, Boyan BD, Schwartz Z. *Use of orthodontic treatment as an aid to third molar extraction: a method for prevention of mandibular nerve injury and improved periodontal status.* J Periodontol. 2003 Jun;74(6):887-92.

Krausz AA, Machtei EE, Peled M. *Effects of lower third molar extraction on attachment level and alveolar bone height of the adjacent second molar.* Int J Oral Maxillofac Surg. 2005 Oct;34(7):756-60.

Kirtiloğlu T, Bulut E, Sümer M, Cengiz I. *Comparison of 2 flap designs in the periodontal healing of second molars after fully impacted mandibular third molar extractions.* J Oral Maxillofac Surg. 2007 Nov; 65 (11) :2206-10.

Karaca I, Simşek S, Uğar D, Bozkaya S. *Review of flap design influence on the health of the periodontium after mandibular third molar surgery.* Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod. 2007 Jul; 104(1):18-23.

Kan KW, Liu JK, Lo EC, Corbet EF, Leung WK. *Residual periodontal defects distal to the mandibular second molar 6-36 months after impacted third molar extraction.* J Clin Periodontol. 2002 Nov;29(11):1004-11.

Kugelberg CF. *Periodontal healing two and four years after impacted lower third molar surgery. A comparative retrospective study.* Int J Oral Maxillofac Surg. 1990 Dec;19(6):341-5.

Montero J, Mazzaglia G. *Effect of Removing an Impacted Mandibular Third Molar on*

*the Periodontal Status of the Mandibular Second Molar.* J Oral Maxillofac Surg. 2011 Aug 22. [Epub ahead of print]

Quee TA, Gosselin D, Millar EP, Stamm JW. *Surgical removal of the fully impacted mandibular third molar. The influence of flap design and alveolar bone height on the periodontal status of the second molar.* J Periodontol. 1985 Oct;56(10):625-30.

Richardson DT, Dodson TB. *Risk of periodontal defects after third molar surgery: An exercise in evidence-based clinical decision-making.* Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod. 2005 Aug;100(2):133-7.

Δ. Τρικεριώτης